

جوعارى ولشەملى، بايانلى، خالىق ئۆرمىسنا ئىپىمدى بەلۋدى نسانا ەتپ، ئېر بەلدەۋ، ئېر جولىدى“ بىرگە قۇرايىق

(بىاسى 1- بەتتە)

اناغۇرلم جوعارى قامداۋ ساپاسىن، اناغۇرلم جوعارى داۋمۇ سەربىمدىلىگىن جۇزەگە اسرۇعا قۇلشىنىپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن ىلگەرەلمەتۇدە ۇزدىكىسىز تىڭ تابىستارعا قول جەتكىزۇدى باسا داربىتەدى.

زەرەدىلىلەر زامانعا قاراي ادىس – امال قولدانادى، بىلىكتىلەر جامعاديعا قاراي ۇس سىتەيدى. ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ جوعارى ساپالى بىرگە قۇرۇدى ىلگەرەلمەتۇدە، ۇسوز جوق، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدا ۇوپ كەلگەن جاڭغا جامعايدىدى دۇرس تانىۋ جانە يىگەرۇ كەرەك. جالپى تۇلعالىق جاققان العاندا، بەيىشىشلىك پەن داۋمۇ سىندى ۇداۋىر تاقىرىبى وزگەرگەن جوق، ەكونوميكا. نىڭ جاھانداۋۇ ۇلگەن بەتالىسى وزگەرگەن جوق، خالىقارالىق ارنانىڭ داۋمۇ سترانىگياللىق جامعادىي بىزگە ئىپەمدى، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇ الى دە ماڭغزىدى ورايىعا ۇوپ كەلپ وتىر. سونمەن بىرگە، دۇنيە جۇزىنىدە 100 جىلدا بولماغان زور وزگەرسى جەدەل قۇبۇلۇدا، جاڭغا كە. زىكى عىلم – تەخنىكا تۇڭگەرسى مەن كاسىپ سالاسى وز- گەرسى اكەلگەن قىيان – كەسكى باسەكە بۇرىن بولماغان دەڭگىيەگە جەتتى، كلىمات وزگەرسى، ىندەتتىن ساقتانۇ – تىزگىندەۋ سىياقتى الەمدىك ماسەلەلەردىڭ ادامزات قوعامىنا اكەلگەن نىپالى بۇرىن بولماغان دەڭگىيەگە جەتتى، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ خالىقارالىق ورتاسى كۇن ساپىن كۇردەلەلسپ كەلەدى. وسىنداي جاڭغا جامعاديعا ۇوپ كەلگەن ساپىن، سولغۇرلم جوعارى ولشەمدى، بايان- دى، خالىق ئۆرمىسنا ئىپەمدى بولۇدى نسانا ەتپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن باتلىدەپمەن مىزەمىاستان ىلگەرەلمەتۇ كەرەك. ”بىز سترانىگياللىق تاباندىلىقتى ساقىتاپ، سترانىگياللىق ورايدى مىقتى يىگەرپ، داۋمۇ مەن حاۋپىسىزدىكتى بىر تۇتاس جوس- پارلاپ، ەل ۇشى مەن خالىقارانى بىر تۇتاس جوسپارلاپ، سەلبەستىك پەن كۇرەستى بىر تۇتاس جوسپارلاپ، ساققال. ەان شاما مەن ارتقان شامانى بىر تۇتاس جوسپارلاپ، تۇتاس تۇلعا مەن ماڭغزى ئۇنىندى بىر تۇتاس جوسپارلاپ، سن – سايبىستارعا بەلسەنە توتەپ بەرەپ، پايدالىسنا ۇمتىلىپ، زالالىدىسنان ساقىتاپ، ەرلىكپن العا بابۇمىز كەرەك“. باس شۇجى شى جىينىڭنىڭ ماڭغزى ۇسوزى بىزىدىڭ جوعارى ولشەمدى، باياندى، خالىق ئۆرمىسنا ئىپەمدى بولۇدى نسانا ەتۇگە تابان- دى بولپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعا. رى ساپالى داۋمۇن ىلگەرەلمەتۇدە جاڭغا ونمىدىلىككە ۇزدىكىسىز قول جەتكىزۇمىزگە ايقىن العا باسۇ بەتالىسكىن كورسەتتى.

(بىاسى 1- بەتتە)

اتىز باسنا بارىپ جەنەكىشلىك ەتپ، شارۋالاردىڭ كىرسىن ارتىرۇننا دەم بەردى

بىيل ماكت اۋدانى يانتاق اۋىلى ۇسانبا قىستامىنداى ماقتاشى وسمان قادىر ەگىپ – بايتاۋىندىعاى 410 مۇ جەردەگى ماقتاناد مول ۇنىم الدى، ونىڭ كىرسى بىلتىرىمدان 150 مىڭ يۋان ارتىپ، ۇنىمدى ارتتىرۇمەن قوسا، كىرسىن دە مولايىتتى.

”اگروئەخنىك قىزمەتكەرلەر عىلمى جولەن ەگىن ەگۇ تەخنىكاسىن اكەلمەگەن بولسا، بىيل مول ۇنىم اۋدى جۇزەگە اسرۇ مۇمكىن ەمەس دەى“. وسمان بلاي دەدى: بىيل ماقتا ەگۇ كەزىندە تومەن تەمپەراتۇراى اۋا رايىى كولدەنەندەپ، ماقتانىڭ ۇسۇ – جەتىلۇ مەرزىمى كەشەۋىلدەدى، اگروئەخنىكتەر اتىز باسنا، ارقى قاسنا بارىپ، ماقتاشىلاردىڭ ەگۇ تەخنىكاسىن جاقسارتۇننا كومەكتەسپ، دەرت – دەربىز، زىياندى جاندىكتىكەردەن ساقتانۇ جانە ونى تىزگىندەۋ، گۇلىن ساقتاۋ، ئۇنىنن ساقتاۋ سىياقتى جاقىتاردامى ولشەمدى تەخنىكالاردى قول ەكى ۇيرەتەىپ، ماقتاشىلاردىڭ ەگۇ تەخنىكاسى دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، بىيلعى مول ونىمگە بەرىك نەگىز قالادى.

بىيل جىل باسنان بەرى اۋتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىعى جانە اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمسى 100 كاسپىتىك تەخنىكىنى ماقتا ەگەتتىن 12 ايماق، وبلىس، قالاعا، ماقتا ەگەتتىن 34 اۋدان – قالاعا بارىپ 20 كۇندىك مەرزىمەن تۇگەل قاتىمپ، جاپپاي قامۇ تۇرىندە اتىز – ارقىق بايتاۋ تەخنىكاسىنان قىزمەت وتەۋ ورسىتەتىپ، شارۋالاردىڭ سۇرۇ، تىخايقىشى بەرەۋ جۇمىستارىن باسقارۇننا، لايىقتى ۋاقىتا شىرپۇننا جەنەكىشلىك ەتۇ سىياقتى شەشۇشى تەخنىكالىق شارالار ارقىلى شارۋالاردىڭ ماقتا اتىزىن بايتاۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇننا كومەكتەسپ، مول ئۇسىم، مول ۇنىم اۇننا دەم بەردى.

سونمەن بىرگە، اۋتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىعى جانە اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمسى رايونىمىزدىڭ اۋىل – قىستاقى گۇلدەندىرۇ سترانىگياسىن جانە وسى زامانىعى اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ داۋمۇن

100 جىلدىق وزگەرسى پەن عاسىرلىق ىندەتتىڭ قابات- تاسۋى دۇنيە ۇجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ داۋمى مەن خالىق ئۆرمىسىنىڭ جاقسارۇننا اۋىر سن – ساپىس الا كەلدى، ۇر- قايسى مەملەكەت تەك دۇنيە ۇجۇزىنىڭ داۋمۇ اۋقىمىنا ۇساتتى ساپكەسپ، ەسك اشپ، سېسىمدى بولپ، ۇلاسىپ – تۇ- تاسقاندا عانا، ۇزارا دەم بەرەپ، ۇزارا تىپەمدىلك جەتكە. زىپ تەڭ يىگىلىككە كەنەلە الادى. ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇ باستاماسى نازاردى ۇلاستىرۇ – تۇتاس- تىرۇعا شوغر لاندىرىپ، ناقتى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، ادامزات ۇوپ كەلپ وتىرعان حاۋىپ – قاتەرلەر مەن سن – سايبىستارعا قول ۇستاسا توتەپ بەرەپ، ۇزارا تىپەمدىلك جەتكىزىپ تەڭ يىگىلىككە كەنەلۇدى، بىرگە داۋمۇدى جۇزەگە اسرۇدى ماقسات ەتەدى. 8 جىلدان بەرى بىمىز بىرگە اقىل- داسۇ، بىرگە قۇرۇ، بىرگە يىگىلكىنەۋ پىرىنسىپىنە تاباندى بولپ، اشىق، جاسىل، كىرىشكىسز بولۇ ۇستانمەن امالياتتا ايگىلەپ، جوعارى ولشەمدى، باياندى، خالىق ئۆرمىسنا ئىپەمدى بولۇ نساناسىن جۇزەگە اسرۇعا كۇش سالىپ، نەگىز- دىك قۇرىلمىلاردىڭ ۇلاشۇن ماڭغزى بەتالىس، ەرەجە – ول- شەمەردىڭ ۇلاشۇن ماڭغزى تىرەك، بىرگە قۇرۇشى مەملە- كەتتەر خالىقمەن تىلكە تومىستىرۇدى ماڭغزى نەگىز ەتمەىز، اقىرى ماقسات — جان – جاقى ۇلاستىرۇ – تۇتاستىرۇ ارقىلى الەمدىك قامداۋ تىزبەگىشە، كاسپ سالاسى تىزبەگىشە، قۇن تىز- بەگىشە اناغۇرلم جاقسى توعىسىپ، بىرلەسە قىمىلداپ داۋمۇدى جۇزەگە اسرامىز. ازىبا – ەرۇروپا قۇرىلمىلار افرىكاغا، امەرىكاغا، وكەانياغا دەيىن، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇ دۇنيە ۇجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ ارتۇننا جاڭا ۇرىس اشپ، حا- لىقارالىق ساۋداغا جانە قارجى قوسۇعا جاڭغا تۇعر ازىرلەپ، الەمدىك ەكونوميكائى جونگە سالۇدى كەمەلدەندىرۇ ۇشىن جاڭا امالياتتىق ۇرىس اشپ، ۇر ەل خالىقنىڭ ىرسى – قۇتىن ارتتىرۇعا نىڭ ۇلەس قوستى. جاڭا ساپاردا بىمىز جاڭا داۋمۇ وستا. نىمەن تولقى، دالە – ىمال، جان – جاقى دايەكتىلەندىرىپ، جو- عارى ولشەمدى، باياندى، خالىق ئۆرمىسنا ئىپەمدى بولۇدى ىد. سانا ەتۇگە تاباندى بولپ، ۇر جاقپەن بىرگە اناغۇرلم تىغىز ”بىر بەلدەۋ، بىر جول“ سەرىكتەر قارىم – قاتىناسىن ورناتىپ، نىتە- ماقتاسا سەلبەسۇ، ۇزارا ۇلاشۇ – تۇتاسۇ، بىرگە داۋمۇ جولد- مەن جۇرۇگە تاباندى بولپ، ادامزاتتىڭ تاعەدىرلاىس ورتاق تۇلەلسن قۇرۇدى بىرگە ىلگەرەلمەتۇمىز كەرەك.

جوعارى ولشەمدى، باياندى، خالىق ئۆرمىسنا ئىپەمدى بولۇ نساناسىن قالاي جۇزەگە اسرۇعا بولادى؟ جالپى بەتتىك قابىلداۋعا بولاتىن خالىقارالىق ەرەجە – ولشەمەمەن بەلسەنە ئۇيىلىسىپ، كاسپيورنىداردىڭ نىسان قۇرىلىسى،

تىجارات جۇرگىزۇ، ساتىپ اۋ، ساۋداگەر شاقىرۇ، قارجى قوسۇ سىياقتى بۇنىداردا جالپى بەتتىك قابىلداۋعا بولاتىن خالىقا. رالىق ەرەجە – ولشەم بويىشا جۇرگىزۇ، سونمەن بىرگە ۇر- قايسى مەملەكەتتىڭ زاڭمارىنا، زاڭ ەرەجەلەرىنە بويىسۇنۇ كەرەك. ەكونوميكا، قوعام، قورشاعان ورتانى ساپكەستى دامتۇ جولمەن ۇجۇرىپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيمىنىڭ 2030 – جىلعا دەيىنگى باياندى داۋم كەڭەستىك تارتىسپنە قولداۋ كورسەتۇدى ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇمەن توعىستىرىپ، ەكونوميكانىڭ ارتۇىن، قوعامنىڭ داۋمۇن، قورشاعان ورتانى قورعاۋدى بىر تۇتاس جوسپارى- لاپ ىلگەرەلتەپ، ۇر قايسى ەلدىڭ وسىنىڭ يىگىلىگىن كورۇد- نە مۇمكىندىك جاساپ، بىرگە داۋمۇدى جۇزەگە اسرۇمىز، سونمەن بىرگە ساۋدا جانە قازىنا جامىنداى باياندىلىققا شىنا. يى كەپىلدىك ەتىپ، جاقسى باستاپ، جاقسى اياقتاپ، تىغىمە- لىقتى ستەپ، تىپانقتى ناتيچىگە جەتۇمىز كەرەك. خالىقتى وزەك ەتكەن داۋمۇ يدەياسىنا تاباندى بولپ، نازاردى كە- دەيلىكتى جويۇعا، جۇمىستانۇدى ارتتىرۇعا، خالىق ئۆرمىسىن جاقسارتۇعا شوغر لاندىرىپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇ جەتسىكتىكەرىنمەن بارشا خالىقتى اناغۇرلم جاقسى يىگىلكىلەندىرىپ، جەرگىلىكتى ورىنىنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قو- عامنىڭ داۋمۇنا ناقتى ۇلەس قوسۇ كەرەك. خالىق ئۆرمىسى يىچەنەرياسى — بىرگە قۇرۇشى مەملەكتەتتەرەدى خالىق بۇ- قاراسنىڭ تايىس سەزىمەن جەدەل جوعارىلاتۇدىڭ ماڭغزىدى جولى، بىر تۇتاس جوسپارلاۇدى، جوبىلاۋدى كۇشەيتىپ، خالىققا جاناسىمدى، جۇرت تىلەگىن توعىستىراتىن اناغۇرلم كوپ سەلبەستىك جەتسىكتەرىن قالىپتاستىرۇ كەرەك.

قىندىقتى بىلەك بىرىكتىرە جەڭەتتىن جەلكەن كوتەرەپ، تولقىن جازا ىلگەرەلەپ، السى ساپارعا اتتەنايىق. بولاشاقتا بەت العاندا بىرگە اقىلداسۇ، بىرگە قۇرۇ، بىرگە يىگىلكىنەنۇ پىرىنسىپىنە تاباندى بولپ، اشىق، جاسىل، كىرىشكىسز بولۇ ۇستانمەن امالياتتا ايگىلەپ، جوعارى ولشەمدى، باياندى، خالىق ئۆرمىسنا ئىپەمدى بولۇ نساناسىن جۇزەگە اسرۇعا قۇلشىنماق، بىمىز، ۇسوز جوق، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن ىلگەرەلمەتۇ بەتالىسىد- مەن ۇزدىكىسىز العا باسپ، ۇر ەلدىڭ ۇلاشۇنىڭ، تۇتاسۇد- نىڭ اناغۇرلم ۇنىمدى بولۇننا، ەكونوميكالىق ارتۇنىڭ انا- غۇرلم پارەمىندى بولۇننا، خالىقارالىق سەلبەستىگىنىڭ اناغۇر- لىم سەرىپىدى بولۇننا، خالىق ئۆرمىسىنىڭ اناغۇرلم تاماشا بولۇننا مۇمكىندىك جاساي الامىز.

(شىنچۇا اگەنتىسىنىڭ 11 - ايدىڭ 21 - كۇنى بەيجىڭنە بەرگەن خابارى)

(بىاسى 1- بەتتە)
اقسۇ ايمىاقتىق پارىتكومىنىڭ ورنىباسار شۇجىسى، اكىمشلىك مەكەمەسىنىڭ ۇالىي نىياز اشىم مىنالاردى بىلىدەردى: باس شۇجى شى جىينىڭنىڭ ماڭغىزدى ۇسوزىنىڭ رۇخىن شىكەرەلمىي دايەكتىلەندىرىپ، تىپا- ناقىتاندىرىپ، جەرگىلىكتى ورىنىنىڭ وڭىرلىك جانە قا- تىناس باسپمىدى، ەرەكشە كاسپ سالاسىن دامتۇ، مادەنىيەت، ساياحات بايلىعى سىياقتىلاردى تىپاناق ەتپ، ساۋدا – زات اينالمى، قاتىناس تورابى، ما- دەنىيەت، عىلم – تەخنىكا، وقۇ – اعارتۇ، ەمدەۋگە قىزمەت ەتەۋ، وڭىرلىك فىنانس ورتالىقتارىن ۇزدىك- سىز كوركەيتىپ، ساياساتتاردى بايالىنىستىرۇدى، قۇ- رىلمىلاردى ۇلاستىرۇدى، ساۋدانى ىر كىلىسىىز دەن- دىرۇدى، قارجىنى اينالما سالىۇدى، جۇرت تىلەگىن توعىستىرۇدى قۇلشنا جۇزەگە اسىرىپ، خالىقارالىق سەلبەستىكتىڭ جاڭغا تۇعىرىن سومداپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى سا- پالى داۋمۇن ىلگەرەلمەتۇگە، جاڭغا داۋمۇ ارانسىن قالىپ- تاستىرۇعا كۇش – قۇاتىمىزدى ارنايمىز.

ۇرىمچى كەدەنىنىڭ باستىعى شىن ياڭ مىنالاردى بىلىدەردى: ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇ ماڭغزىدى ورايىعا ۇوپ كەلپ وتىر، شىنجياڭ ەڭ تاماشا گۇلدەنىپ – كوركەيۇ، داۋم مەزگىلىن قارىسى الدى. ۇرىمچى كەدەنى شەكارادان وتۇگە شىنايى كە- پىلدىك ەتۇ، قامداۋدى ورنىقتىرۇ تىزبەگىشە جەبەۋ، سايا- ساتنىڭ تىپاناقاتۇىن جەدەلدەتەپ، كاسپ سالاسىنىڭ تىپىن جاڭلاپ، دارەجەسىن ۇسىرۇ، شارۋاشلىق – ساۋدا ورتاسىن ساپالالىندىرىپ، ساۋدانىڭ جوعارى ۇنىمدى، قولايلى بولۇن جەبىۋ جاعىندا ۇزدىكىسىز كۇش سالىپ، اۋتونوميالى رايوننىڭ اشىق ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى سا- پالى داۋمۇنا دەم بەرەپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەل- دەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسنى ىلگەرەلمەتۇدە بەلسەن- دى ىلگەرەلمۇشلىككە قول جەتكىزۇگە كۇش سالادى. جۇىق جىلداردان بەرى ”بىر بەلدەۋ، بىر جول“ قۇرىلىسنىڭ ىلگەرەلمۇنىنە لىسە، جۇڭگو شىنجياڭنىڭ ”بىر بەلدەۋ، بىر جول“ جەلى بويىنداى مەملەكەت- تەرمەن مادەنىيەت، عىلم – تەخنىكا، وقۇ – اعارتۇ، سايا- حات، ەمدەۋ سىياقتى سالالارداعى سەلبەستىكى، اۋىس – كۇيسى اناغۇرلم قوبۇلاسا ئۇستى.

اۋتونوميالى رايوندىق عىلم – تەخنىكا مەڭگەرەم- سى خالىقارالىق سەلبەستىك باشقارماسىنىڭ ورنىباسار باس- تىعى ۇاڭ فى بلاي دەدى: باس شۇجى شى جىينىڭنىڭ ماڭغزىدى ۇسوزى جاڭغا داۋىردە ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن ىلگە- رىلەتۇگە ئۇبىرلى بويىسۇنۇ ولشەمىن ازىرلەدى. كەلە-

سى قامامدا اۋتونوميالى رايوننىڭ جىبەك جولى ەكو- نوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونىنداى مادەنىيەت، عىلم – تەخنىكا، وقۇ – اعارتۇ ورتالىعى (عىلم – تەخنىكا ورتالىعى) قۇرىلىسنىن جەدەل ىلگەرەلمەتۇ قىزمەت ورنىا- لاستىرۇىن ارقاۋ ەتە وتىرىپ، ئۇنىيندى تۇردە ەكو- لوكياينى جونگە سالۇ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، استىق حاۋپىسىزدىكى، اپاتتان ساقتانۇ – تىزگىندەۋ، جاسىل، توھەن كومەر قىشقىل گاز سىياقتى سالالاردا بىرگە قۇرۇ رولىن ساۋلەلەندىرەمىز، سونمەن بىرگە را- يونىمىزداعى جوعارى، جاڭغا تەخنىكا كاسپيورنى، عىلمىي زەرتتەۋ ورنى، جوعارى مەكتەپ سىياقتلاردى ”بىر بەلدەۋ، بىر جول“ جەلى بويىنداى مەملەكەتتەردىڭ زەرتتەۋ قۇرىلمىى، جوعارى مەكتەپ، كاسپيورنى سىياقتلارد- مەن بىرلەسكەن تاجىرىمىحانا نەمەسە بىرلەسكىن زەرتتەۋ وىر- تالىغن قۇرۇعا بەلسەندى ان سالىسۇعا شىبايتاندىرىپ، ”عىلم – تەخنىكادا جاڭالىق اشا سەلبەستىك جامبۇدىڭ ورتاق تۇلەلسن“ سومداپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن شىنايى ىلگەرەلمەتۇدە جاڭغا جەتسىكتەرگە قول جەتكىز ەمىز.

”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇ باستامعا- سىن ورتاعا قويغاننان بەرى شىنجياڭ خالىقارالىق ەمدەۋگە قىزمەت وتەۋ ۇرمىسنى بەلسەنە كەڭەيتىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايو- نىنىڭ ەمدەۋگە قىزمەت ەتەۋ ورتالىعى قابىلەت قۇ- رىلىسنى ورنىقتى قامامەن جوعارىلاتتى. اۋتونوميالى رايوندىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتى سىرتپەن اۋىس – كۇيسى، سەلبەستىك جاساۋ باشقار- ماسىنىڭ ورنىباسار باستىعى، 2 – دارەجەلى تەكسە- رىپ – زەرتتەۋشى رايىقى ايباس بىلاي دەدى: باس شۇجىدىڭ تالابى بويىنشا، وڭىرلىك ەمدەۋگە قىزمەت وتەۋ ورتالىعى قابىلەت قۇرىلىسنى ۇزدىك- سىز كۇشەيتىپ، خالىقارالىق ەمدەۋ سەلبەستىگىنىڭ جاڭا ۇلگىسى جونىدە بەلسەنە زدەنىس جاساۋ: تۈ- ڭىرەكتىگى ەلدەرەمەن ەمدەۋ – دەنساۋلىق ساقتاۋ اۋىس – كۇيسى، بىر – بىرىنە ساپاردا بولۇ مە- حانىزمىن ورناتۇ؛ ۇلكە اتتاعان، ۇڭىر اتتاعان جۇق- پالى اۇرۇ، توسىن تۇىلعان الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ اۋىقپاسىنان بىرلەسپ ساقتانۇ، بىرلەسپ تىز- گىندەۋدى كۇشەيتۇ؛ كوپ ئتۇرلى فورماداعى ۇدستۇر- لى مەدىتسىنا خالىقارالىق ەمدەۋ سەلبەشكىك ۇلگىسى سىياقتلار جونىدە زدەنىس جاساپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جولىدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى داۋمۇن ىلگەرەلمەتۇگە دەم بەرۇ كەرەك.

(تىلشى شى شىن، قاتناسقان تىلشەرلر لۇ فىنچياۋ، جاڭ جىلي، چىن چىياۋيى، شىە حۇيىيان، سۇ لۇيىيىڭ)

ايارىپ، ئىتپتى دە كوپ جاڭغا قىزمەتكەرلەردىڭ نىسلەان ونەر كاسىپ جۇمىشىسىنا اينالۇنا كۆمەكتەستى.

مامەتتوتخىنىنىڭ قىزمەتىندەگى، تۇرمىسىنداى وزگەرىستەر كاسپيورنىنىڭ داۋمىمەن، كاسىپ سالاسىنىڭ العا باسۇىمەن تىغىز بايلانىستتى. بىيىل اۋتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىعى جانە اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمسى رايونىمىزدىڭ اۋىل شارۋاشلىعى ونىمىدەرىن مانەرىلەۋ كاسىىنىڭ داۋمۇن ۇزدىكىسىز ىلگەرەلتەپ، شارۋا جۇمسىكەرلەرنىڭ اۋىلىنا قايتىپ، شارۋاشلىق قۇرۇننا، جۇمىستانۇننا پارەمەندى كەپىلدىك ازىرلەدى. تۇتاس رايوندا ىلگەرىندى – كەيىندى بۇرتىتوعاي اۋدانى، سانجى قالاسى، بۇراتالا قالاسى، قاراقاش اۋدانى سىياقتى مەملەكەت دارەجەلى 5 وسى زامانىعى اۋىل شارۋاشلىعى كاسىپ باقىشاسن قۇرىپ، اۋىل شارۋاشلىعى ونىمىدەرىن مانەرەلپتىن 1000نان استام كاسپيورندى ىرگە ەتۇگە باۋراپ، اۋداندا مانەرەلەۋ باشقا رايونى، اۋىل – قالاشىقتا مانەرەلەۋ توپتىق، شوغىرلى رايونى، قىستاق مانەرەلۇ سەحى بار كاسىپ سالاسىن دامىتۇدىڭ جاڭغا جامعايدىن العاشقى قادمىدا قالىپتاستىردى.

قازىر بۇكىل رايوننىڭ اۋىل شارۋاشلىغىن كاسىپ سالالاندىرىپ باشقارۇ دەڭگەيى ۇزدىكىسىز جوعارىلاپ، اۋىل – قىستاقئارداى بارعان ساپىن كويەيىگەن ارتىق ەڭبەككۇشتەردىڭ باسقا كاسىپكە ويسىپ جۇمىستانۇننا باستاماشلىقدى ەتتى. تۇتاس رايونداى ”تورت دارەجەلى“ (مەملەكتە، اۋتونوميالى رايون، ايماق – وبلىس – قالا، اۋدان دارەجەلى) اۋىل شارۋاشلىغىن كاسىپ سالالاندىرۇداعى ئۇنىيندى باستاماشى كاسپيورنىداردىڭ جالپى سانى 1۱51گە جەتتى، ۇر دارەجەلى باستاماشى كاسپيورنىداردىڭ ساتىلىم كىرىسى 120 مىللىيارد يۇاننان استى، ”باستاماشى كاسپيورنىدار + سەلبەستىك كوپەراتىۋى + بازا + شارۋا وتباسى“ سىياقتى بىرلەسپ ارەكتەتتەۋ مەحانىزمى ۇزدىكىسىز كەمەلدەنىپ، اۋىل شارۋاشلىغىن كاسىپ سالالاندىرۇ تىجاراتى اۋىل – قىستاقئارداى ارتىق ەڭبەككۇشتەردى باسقا كاسىپكە ويسىتىرۇعا جەتەكتەيتىن، شارۋالردىڭ جۇمىسقا ورنالاسپ، كىرسىن ارتتىرۇدى جەبەيتىن ماڭغزى ارناعا اينالدى.

نىسانداردىڭ تىپانقاتۇننا، شارۋالارعا تىپەمدىلك جاساۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

”بىتىراندى اۋلاداعى بوس جەرلەر شوغىر لاندىرىلغان سولڭ، شىت جاڭغا سۇرۇ قۇرىلمىلارىن ورناتىپ، بىر تۇتاس تىزگىندەپ، نۇرقاتى قىسىمدى سۇمەن قامالدى“. تۇنياز بىلاي دەدى: جاڭا سۇرۇ جۇيەسىنىڭ جۇمىس جۇرگىزۇى قاراپايىم بولۇمەن بىرگە، كوكونىس ەكۇدىڭ مۇ باسندىق ورتاشا سۇ اقىسى دا بۇرىنقى 100 يۇاننان 30 يۇانغا ازايىىپ، وزىندىك قىۇندى ۇنەمدەپ، ونىمىدىلىكتى ارتتىرۇى ەرەكشە كورنەكتى بولدى. جاڭا تەخنىكانىڭ قولداۋى ارقاسىندا اۋلا شارۋاشلىغىنىڭ داۋمۇ بولاشاعى اناغۇرلم كەڭەيدى.

كاسىپ سالاسىن دامتىپ، جۇمىستانۇدى جەبەدى

بىيل اۋتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىعى جانە اۋىل – قىستاق مەڭگەرەمسى اۋىل شارۋاشلىعى ونىمىدەرىن مانەرەلەۋ كاسىبىن دامىتۇدى كورنەكتى ورنىغا قويىپ، باستاماشى كاسپيورنىداردى توپتىق، شوغىرلى داۋمۇ ارقىلى شارۋالاردىڭ سول جەردىڭ وزىندە، جاقىن ماڭدا شارۋاشلىق قۇرىپ، جۇمىستانۇن، اۋىل شارۋاشلىق ونىمىدەرىن جاقىن ماڭدا، سول جەردە مانەرەلەۋدى، قۇنىن ارتتىسىرۇدى جۇزەگە اسىرۇعا جەتەكتەپ، اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ ونىمىدىلىگىن، شارۋالاردىڭ كىرسىسنى ارتتىرۇدى جەبەدى.

بىيل قاراقاش اۋدانى شىنجياڭ مەيپىتى ازىق – تۇلك شەكتى سەرىكتەستىگىندە قىزمەت سىتەيتىن مامەتتوتختى اركىن جاڭغا قىزمەت ورنىنا شىعبى، كىرسى دە بۇرىنعدان كوپ ارتتى.

”قازىر كاسپيورنىنىڭ مەڭگەرۇ 2 – بۇولىمى سەح ۇندىرىسىنىڭ ورنىباسار دپىرەكتورىمەن، ايلىق كىرىسىم 4500 يۇان“. مامەتتوتختى قۇلانا بىلاي دەدى: كاسپيورنىدا قىزمەت سىتەگەن 2 جىلدان بەرى ىلگەرىندى – كەيىندى سەحتاعى كوپتەگەن قىزمەت ورنىدارىندا قىزمەت سىتەپ، ۇيرەنىپ، ۇرقايسى تەخنىكالىق بۇنىداردى جەتىك يىگەرىپ الدىم. بىيىل كاسپيورن باشقارۇ قىزمەت ورنىنا اۋىستىرىپ

ىلگەرەلمەتۇدەگى دارىندىدارلار سۇورانسىن ارقاۋ ەتەپ، جوعارى ساپالى شارۋالاردى جەتىلدىرۇ قىزمەتىن ورسىتەتتى. ەگىس مەزگىلدەرىمەن، ەگىس سىتەرەيمەن بىرلەستىرىپ، يىكەمدى ۇيرەنۇ ئتۇزىمەن، وقۇ – تارىيەنى اۋىلعا جەتكىزۇ، ”جارتىلاي ەگىشلىكپەن شۇغىلدانۇ، جارتىلاي وقۇ“ ەتاسلىن قولدانپ، جوعارى ساپالى شارۋالاردى باۋلۇ قىزمەتىن جاقىن ماڭدا، سول جەردە ورسىتەتىپ، جاڭاشا اۋىل شارۋاشلىعى تىجاراتمەن شۇغىلداۋۇشى سۇيەكتىلەردىڭ جاۋاپتارىلى، جاس ەگىس الاڭدارى قوجايىسىندارى، اۋىل شارۋاشلىغى باسقارۇشىلارى، سەلبەستىك كوپپەراتىۋتەرەينىڭ جاۋاپتىىلارى، اۋىل شارۋاشلىغىنداى باستاماشى كاسپيورنىداردىڭ جاۋاپتىلارى سىياقتى اۋىل شارۋاشلىعى تىجاراتىن باسقارۇشىلار مەن اۋىل شارۋاشلىغىمەن شۇغىلداۋۇشلاردى كۇش سالا باۋلىدى. قازىرگە دەيىن بىيىل بۇكىل رايون بويىنشا ۇر ئتۇرلى جوعارى ساپالى شارۋالاردان جالپىيى 15 مىڭ 300 ادام باۋلىىپ، اۋىل شارۋاشلىغىنى ۇندىرىس – تىجاراتىن باسقارۇشىلار قوسىنىنىڭ كولىمى ونان ارى ۇلعايدى.

تۇىنىدە بەلسەنە سىناق ەتپ، جاڭالىق اشا دامىدى

ۇر وتباسىنىڭ اۋلاسىنداى بىتىراندى شاعىن جەرلەردى بىر تۇتاس شوغىرلى تۇردە باشقاردى، سۇارۇدى، تىخايقىشى بەرۇدى قول تەلەفونمەن مەڭگەرۇگە بولاتىن بولدى... بىيل شايار اۋدانى قايلور قالاشىعى يىگ